

Zondag 28 februari 2021

2^e zondag van de Veertigdagentijd

Overweging

Ik ben de ware wijnstok. Dat is de laatste van de zeven *Ik, ik ben*, uitspraken van Jezus in het evangelie van Johannes.

Ik, ik ben het levende brood, zei Hij eerder, *Ik, ik ben de weg, de waarheid en het leven*, *Ik, ik ben de goede herder*, *Ik, ik ben de deur*, *Ik, ik ben de opstanding en het leven*, *Ik, ik ben het licht der wereld* en als besluit: *Ik, ik ben de ware wijnstok*.

Zo vulde Jezus de raadselachtige naam van God: Ik ben die ik ben,

die Mozes voor het eerst hoorde vanuit de brandende braambos nader in met heel verschillende beelden waar we lang op kunnen kauwen.

De beelden vullen elkaar aan en nodigen ons uit om ons te verhouden tot Jezus.

Voor deze veertigdagentijd beperken we ons tot de wijnstok.

Immers van de wijnstok kan je al zo veel zeggen.

Hij wortelt, hopelijk in goede grond, hij gaat groeien,

er zijn bedreigingen, ziekten die die groei kunnen fnuiken,

er ontstaan ranken, waarvan een deel weer gesnoeid moet worden,

en tenslotte draagt hij vrucht.

Naast al die momenten kan je een evangelieverhaal leggen.

Het evangelie van vandaag, dat wonderlijke verhaal over de verheerlijking op de berg, leggen we naast de groei van de wijnstok.

Wat stimuleert de groei van de wijnstok? Wat stimuleerde Jezus om zich te ontwikkelen en de weg te gaan die Hij ging?

Jezus was een bidder.

Steeds weer lezen we hoe Hij zich terug trekt al dan niet alleen, om te gaan bidden, contact te zoeken met God.

Ook vandaag doet Hij dat.

Met drie van zijn beste vrienden zoekt Jezus een berg op om te gaan bidden.

Een berg was een zeer geschikte plek voor gebed,

niet alleen was het stiller, boven op de berg, vanouds was het ook de plaats waar het gemakkelijker was om God te ontmoeten.

Denk maar aan Mozes, die ook de berg opging om de wet, de Thora te ontvangen.

Je was daarboven, simpelweg, dicht bij de hemel.

Het gebed, de stilte, het contact met God, daar leeft Jezus van.

Dat is zijn dagelijks voedsel, dat maakt van Hem Degene die Hij is.

Zijn band met de Vader.

En dat voedsel was goed gekruid. Want de bidder Jezus bad vanuit en met de bijbel.

Thora en profeten klonken mee in zijn gebed.

Ook als Hij onder de mensen was en sprak over God trouwens.

Vaak begon Hij een uitspraak met: *Zoals er staat geschreven.....*

vervolgend met *en Ik zeg U...*, waarmee Hij zijn eigen kleur gaf aan de Bijbeltekst.

Het is daarom helemaal niet zo vreemd, dat daar boven op die berg Mozes en Elia

verschijnen. Mozes de wetgever, de schrijver van de Thora en Elia de profeet bij

uitstek. Het zijn niet toevallig deze twee groten uit de Schrift die Hij ontmoet.

Beiden hebben namelijk messiaanse trekken. Elia is het duidelijkst.

Deze profeet stierf niet gewoon, maar werd weggenomen van de aarde door een wagen van vuur met paarden van vuur ervoor.

Van Mozes wordt wel verteld dat hij gestorven is, maar zijn graf is onvindbaar.

Dat leggen de joodse rabbi's uit als: Mozes woorden zullen nooit begraven worden, ze zullen tot in de eeuwigheid klinken op deze aarde.

Elia is bovendien de profeet die zal wederkomen, anoniem en onherkenbaar, om de Messias aan te kondigen.

Vandaar dat men wel wees naar Johannes de Doper als de teruggekeerde Elia.

Johannes had de trekken van Elia, ook hij leefde in de woestijn en was gekleed in een kamelenharen mantel. En hun boodschap kwam overeen.

Wat wij dus vandaag horen is dat Jezus, de ware wijnstok, zich ontwikkelt door het gebed in de lijn van de Schriften.

Het is geen wildgroei, Jezus staat in een traditie, is geworteld in Thora en profeten en wordt erdoor gevoed.

En dan is er die wolk en die stem. Al in het Oude Testament is de wolk een teken van Gods aanwezigheid, denk maar aan de wolk die het volk de weg wees uit Egypte, door de woestijn, naar het beloofde land. Of aan de wolk die de berg overschaduwde toen Mozes de stenen tafelen ontving, of aan de wolk die boven de tent der samenkomst hing als God met Mozes kwam spreken.

Uit de wolk klinkt de stem van God die de status van Jezus bevestigt: *Dit is mijn Zoon, de Welbeminde, luistert naar Hem.*

Het is tweede keer dat deze stem klinkt, bij de doop in de Jordaan was de stem er ook al. Sommige mensen beweren dat die stem vooral bedoeld was voor Petrus, Johannes en Jacobus, de drie leerlingen die van dit alles getuigen waren.

Maar ik geloof dat niet zo. Ook voor Jezus, Die kort daarvoor zijn lijden had aangekondigd was deze stem een bemoediging om voort te gaan op de ingeslagen weg.

Wat ik me echter nog niet eerder gerealiseerd had was dat stem en daarmee de aanwezigheid van God het getal zeven vol maakte. Jezus ging met zijn drie leerlingen de berg op, dat zijn vier personen.

Aan hen verschijnen Mozes en Elia, dat maakt zes personen.

Tenslotte voegt God zich erbij en maakt het getal zeven vol.

Vier personen komen van de aarde, vier is ook het getal van de aarde, de vier windstreken en drie uit de hemel en drie is eveneens het getal van de hemel.

Dat is geen toeval.

In dit visioen wordt ons verteld dat hemel en aarde bij elkaar horen, elkaar kunnen inspireren en helpen.

Jezus is linking pin, de stam, als je het beeld van de wijnstok erbij neemt.

Met al deze inspiratie kunnen wijzelf op weg gaan naar Pasen.

Maar wij zijn Jezus niet. Daarom moeten wij zelf onderzoeken waar wij van groeien, hoe wijzelf ons kunnen ontwikkelen tot de mens die we zijn.

Jezus zocht de stilte op, hield contact met God, geïnspireerd door de Schriften.

Dat kunnen wij ook doen.

Maar ik realiseer me, dat Jezus wel preekt vanuit de Schriften, maar niemand aanspoort om in de bijbel te lezen.

Wel spoort Hij mensen aan om het goede te doen,

om voor elkaar te zorgen, om geen mensen buiten te sluiten

om zich aan de voorschriften van de Thora te houden.

Ik hoor daar een zekere vrijheid in om onze eigen manieren te zoeken

om gevoed te worden, om uitgedaagd te worden, om een goed leven te leiden.

Misschien hebben wij wel oprechte vrienden nodig die ons goed kennen en durven zeggen waar het op staat als we domme dingen doen. Wellicht hebben we een stevige preek nodig van onze baas, onze partner, onze coach of arts om ons te ontwikkelen in de goede richting.

Bidden in de stilte met de schrift is voor de ene heel goed, de ander zal zich vervelen en heeft uitdaging nodig, in een uitgestoken hand van een bedelaar of de vraag om hulp van een kind. Dat maakt niet uit.

Als wij ons op weg naar Pasen maar niet laten afleiden, verstrooien maar serieus bezig zijn met de vraag waardoor wij kunnen uitgroeien tot mensen die zijn zoals ze bedoeld zijn. Amen.

Pastor Wies Sarot